

ประกาศกรมที่ดิน

เรื่อง ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา ๕

แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้วางหลักเกณฑ์ทางปฏิบัติเกี่ยวกับการขออนุญาตประกอบกิจการในที่ดินของรัฐตามมาตรา ๕ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินไว้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา ๕ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ นั้น

เนื่องจากกระทรวงอุตสาหกรรม ได้ออกกฎกระทรวงฉบับที่ ๗๗ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติว่า พ.ศ. ๒๕๑๐ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๓๕ กำหนดให้หินทุกชนิดเป็นหินประดับหรือหินอุตสาหกรรม ทำให้การขออนุญาตระเบิดและข่อยหินในที่ดินของรัฐไม่ต้องขออนุญาตตามมาตรา ๕ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ประกอบกับกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศยกเลิกอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอในการปฏิบัติการตามประมวลกฎหมายที่ดินในบางท้องที่ กระทรวงมหาดไทยจึงได้ยกเลิกระเบียบดังกล่าว และได้วางหลักเกณฑ์ใหม่ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา ๕ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ดังนี้

๑. การยื่นคำขออนุญาต ผู้ขอต้องยื่นคำขอพร้อมแผนที่สังเขป กรณีพื้นที่ที่ขออนุญาตอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติหรือป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี ต้อง

แนบหลักฐานการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าของพนักงานเจ้าหน้าที่ด้วย โดยยื่นคำขอต่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ สำหรับท้องที่ที่กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศยกเลิกอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอแล้ว ให้ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด หรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขา ซึ่งรับผิดชอบท้องที่ดังกล่าว และนำเจ้าหน้าที่ทำการรังวัดที่ดินแปลงที่ขออนุญาตโดยผู้ขอออกค่าใช้จ่ายในการรังวัด ตลอดจนนำเจ้าหน้าที่ตรวจสอบพื้นที่เพื่อเก็บตัวอย่างดินส่งให้กรมทรัพยากรธรณีตรวจวิเคราะห์

๒. หลักเกณฑ์การอนุญาต

๒.๑ หลักเกณฑ์ด้านที่ดิน

(๑) ต้องเป็นที่ดินซึ่งมิได้มีบุคคลใดมีสิทธิครอบครอง หรือที่ดินซึ่งมีผู้เวนคืนสิทธิในที่ดินให้แก่รัฐ หรือทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ หรือปล่อยให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่าจนตกเป็นของรัฐตามประมวลกฎหมายที่ดิน หรือที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกัน หากการอนุญาตไม่ขัดต่อการใช้ประโยชน์ร่วมกันของราษฎร และสภาตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลตามกฎหมายไม่ขัดข้อง และจะต้องได้รับอนุมัติจากกระทรวงมหาดไทยด้วย

(๒) กรณีกิจกรรมขออนุญาตขุดตักดินลูกรังหรือหินผุ ที่ดินที่ขออนุญาตต้องไม่เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ ตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ กรณีเป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๒ ต้องเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศอย่างแท้จริง ไม่สามารถหลีกเลี่ยงหรือหาพื้นที่ดำเนินการอื่นได้ และได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง

ว่ามีลักษณะของกิจกรรมที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศอย่างแท้จริง ไม่สามารถหลีกเลี่ยงหรือหาพื้นที่ดำเนินการอื่นได้ และมีความจำเป็นต้องดำเนินการ และต้องไม่เป็นพื้นที่สงวนหรือหวงห้ามตามหลักเกณฑ์ทางด้านสิ่งแวดล้อมตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๒๘

๒.๒ หลักเกณฑ์ด้านผู้ขอ ผู้ขอต้องเป็นบุคคลหรือนิติบุคคลสัญชาติไทย ประกอบกิจการด้วยตนเอง และกิจการที่ประกอบต้องไม่เป็นอันตรายต่อทรัพย์สินของแผ่นดินและของเอกชนที่ตั้งอยู่ใกล้เคียง

๒.๓ หลักเกณฑ์ด้านเนื้อที่ เนื้อที่ที่จะอนุญาตในจังหวัดหนึ่งๆ รัายหนึ่งๆ รวมทั้งคู่สมรสไม่เกิน ๑๐ ไร่ เว้นแต่มีเหตุอันสมควร

๒.๔ หลักเกณฑ์ด้านระยะเวลา อนุญาตตามกำหนดเวลาซึ่งสมควรกับกิจการที่กระทำภายในกำหนดไม่เกิน ๕ ปี นับแต่วันออกใบอนุญาต

๓. พนักงานเจ้าหน้าที่ในการอนุญาต ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัดหรืออธิบดีกรมที่ดินแล้วแต่กรณี

๔. เงื่อนไขในการอนุญาต ผู้ได้รับอนุญาตต้องไม่กระทำพื้นดินที่ได้รับอนุญาต หรือพื้นที่ติดต่อเสียดสภาพตามสมควร ต้องไม่กระทำการอันเป็นการรบกวนบุคคลอื่น ต้องจัดทำแผ่นป้ายประกาศและพนักงานเจ้าหน้าที่อาจกำหนดเงื่อนไขใดๆ ในการอนุญาตอีกก็ได้

๕. การโอนใบอนุญาต ผู้ได้รับอนุญาตจะโอนสิทธิให้ผู้อื่นไม่ได้ ยกเว้นโอนให้แก่ทายาทหรือตกทอดทางมรดก หรือโอนตามคำสั่งศาล โดยยื่นคำขอโอนพร้อมแนบหลักฐานการได้สิทธิ เช่น คำสั่งศาล พิษุกรรม ต่อเจ้าหน้าที่ เฉพาะกรณีการโอนจากผู้รับอนุญาตที่ถึงแก่กรรม ต้องยื่นคำขอโอนภายใน ๕๐ วัน นับแต่วันที่ผู้รับอนุญาตถึงแก่กรรม หรือภายในกำหนดเวลาอายุใบอนุญาตที่เหลืออยู่ไม่เกิน ๕๐ วัน

๖. การขอเลิกใบอนุญาต ผู้ได้รับอนุญาตยื่นคำขอเลิกพร้อมใบอนุญาตต่อเจ้าหน้าที่

๗. การขอต่ออายุใบอนุญาต ผู้ได้รับอนุญาตต้องยื่นคำขอพร้อมสำเนาแผนที่ที่ดินที่ได้รับอนุญาตและสำเนาใบอนุญาตต่อเจ้าหน้าที่ ก่อนใบอนุญาตหมดอายุไม่น้อยกว่า ๒๕๐ วัน กรณีพื้นที่ที่ขออนุญาตอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติหรือป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี ให้แนบหลักฐานการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าของพนักงานเจ้าหน้าที่ด้วย กรณี ขอต่ออายุขุดดักดินลูกรังหรือหินผู้ขอมิมีหน้าที่นำเจ้าหน้าที่ตรวจสอบพื้นที่เพื่อเก็บตัวอย่างดินส่งให้กรมทรัพยากรธรณีตรวจวิเคราะห์

ประกาศ ณ วันที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๔

ประวิทย์ สีหิโสภณ

อธิบดีกรมที่ดิน